

Anna Monder Justyna Drobnikowska
Zespół Szkół Teleinformatycznych i Elektronicznych im. Polskich Zwycięzców Enigmy we Wrocławiu
PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA
GEOGRAFIA nauczyciel Anna Monder
ZAŁOŻENIA OGÓLNE

Przedmiotowy system oceniania z geografii jest zgodny z:

1. Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych
2. Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki dokumentacji przebiegu nauczania, działalności wychowawczej i opiekuńczej oraz rodzajów tej dokumentacji (Dz.U z 2017, poz. 1646)
3. Podstawą programową dla szkół ponadpodstawowych
4. Wewnętrzny systemem oceniania

poziom	klasa	autorzy i tytuł programu	data i numer dopuszczenia przez dyrektora szkoły	podręcznik
podstawowy	I -II Technikum	B. Dziedzic, B. Korbiel, Ewa Maria Tuz Program nauczania geografii w zakresie podstawowym dla liceum ogólnokształcącego i technikum – Oblicza geografii Nowa Era	8/T5/og./ geog./30.08.2019	Roman Malarz. Oblicza geografii 1. Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres podstawowy. Nowa Era Krzysztof Wiedermann, Radosław Uliszek, Tomasz Rachwał, Paweł Kroh Oblicza geografii 2 Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego i technikum Zakres podstawowy
rozszerzony	II - IV Technikum	Ewa Maria Tuz, Dawid Szczypiński Oblicza geografii – program nauczania geografii w	21/og./geogr.-roz./ 28.03.2013	Roman Malarz, Marek Więckowski. Oblicza geografii 1. Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres rozszerzony. Nowa Era

		zakresie rozszerzonym dla liceum i technikum. Wydawnictwo Nowa Er		Tomasz Rachwał. Oblicza geografii 2. Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres rozszerzony. Nowa Era Marek Więckowski Roman Malarz. Oblicza geografii 3. Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres rozszerzony. Nowa Era
--	--	--	--	---

podstawowy	II Brażowa szkoła I stopnia	Sławomir Kurek Geografia Program nauczania dla szkoły branżowej I stopnia	5/BSI/og./geog./30.08.2019	Sławomir Kurek Geografia 2 Podręcznik dla szkół branżowych I stopnia Operon
------------	--------------------------------------	--	----------------------------	---

1.Cele oceniania:

- monitorowanie bieżącej pracy ucznia
- dostarczenie (uczniom, rodzicom, nauczycielowi, dyrekcji) informacji o stopniu osiągnięcia przez ucznia celów edukacyjnych, trudnościach w nauce oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia;
- udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien się dalej uczyć;
- udzielanie wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju i kierunków dalszej pracy
- pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu własnego rozwoju,
- motywowanie ucznia do poszerzania wiedzy i umiejętności,
- określenie słabych i mocnych stron stosowanych metod nauczania, umożliwiające nauczycielowi doskonalenie organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

2. Poziomy i zakresy wymagań w procesie kształcenia geograficznego:

Poziom wymagań   Zakres wymagań

Konieczny   Uczeń pamięta niezbędne fakty i nazwy. Potrafi wykonać proste czynności poznawcze niezbędne do dalszej nauki.

Rozwiązuje zadania typowe, o niskim stopniu trudności, z pomocą nauczyciela. Posiada wiadomości i umiejętności pewne naukowo, ważne, bezpośrednio użyteczne w życiu.

Podstawowy Uczeń pamięta i wyjaśnia główne terminy, pojęcia i prawidłowości. Rozwiązuje zadania typowe o średnim stopniu trudności, interdyscyplinarne. Opanował wiadomości i umiejętności stosunkowo łatwe, użyteczne w życiu codziennym i absolutnie niezbędne do kontynuowania nauki na wyższym poziomie;

Rozszerzający Uczeń poprawnie stosuje wiedzę i umiejętności, wykonuje samodzielnie mniej typowe zadania praktyczne i teoretyczne. Posiada wiadomości umiarkowanie trudne do opanowania, przydatne, ale nie niezbędne w dalszej nauce. Wymagania rozszerzające stanowią pogłębienie i poszerzenie wymagań podstawowych.

Dopełniający Uczeń samodzielnie rozwiązuje zadania programowe, uzupełnia samodzielnie brakujące ogniwa wiedzy i potrafi je zastosować w nowych sytuacjach. Rozwiązuje zadania trudne, wymagające kreatywności. Opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony podstawą programową przedmiotu w danej klasie

Wykraczający Uczeń samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia, biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych ramach programu danej klasy, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje zadania wykraczające poza podstawę programową, osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych.

Uczeń, który spełnia określone wymagania edukacyjne, uzyskuje odpowiednią ocenę według schematu:

					Poziom wymagań	
konieczny	podstawowy	rozszerzający	dopełniający	wykraczający	ocena	
-	-	-	-	-	niedostateczna	
+	-	-	-	-	dopuszczająca	
+	+	-	-	-	dostateczna	
+	+	+	-	-	dobra	
+	+	+	+	-	bardzo dobra	
+	+	+	+	+	celująca	

W ocenianiu bieżącym dopuszcza się stosowanie „+” i „-”, gdzie „+” oznacza osiągnięcia ucznia bliższe wyższej kategorii wymagań, „-” niższej kategorii wymagań

3. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności:

Formy pisemne: (w nawiasie podano wagę oceny)

sprawdziany, testy (5); zapis w dzienniku elektronicznym barwą czerwoną; co najmniej jeden w semestrze; można poprawiać; zapowiedziane i zapisany termin w e-dzienniku

kartkówki (3 lub 4 – waga uzależniona od stopnia złożoności sprawdzanej partii materiału); można poprawiać wyłącznie na konsultacjach;

nieobecność na kartkówce odnotowywana jest zapisem „-”

długoterminowe opracowania uczniowskie (np. prezentacja multimedialna , przygotowanie modeli lub posterów) (2)

zadania wykonywane w czasie lekcji – karty pracy (1 lub 2– waga uzależniona od stopnia trudności zadania)

ćwiczenia pisemne (1)

dla poziomu rozszerzonego próbne matury (5)

Formy ustne:

prezentowanie wiedzy w różnych formach (np. wygłoszenie referatu, analiza badań, prezentacja) (2)

prezentowanie przez ucznia wiadomości i umiejętności zdobytych na lekcji (1 lub 2)

prezentowanie przez ucznia własnych sądów i opinii (1)

wstępne przygotowanie się ucznia do nowego tematu lekcji (1)

Uczniowie otrzymują oceny za:

orientację na mapie, czytanie map, prezentację dłuższych wypowiedzi, udział w dyskusji na lekcji, interpretację danych statystycznych, diagramów, tabel, schematów, obrazów, prezentowanie na lekcji twórczych pomysłów, pisemne sprawdziany, testy, kartkówki, wykonane zadania i ćwiczenia, wykonywanie map, diagramów itd., samodzielne opracowywanie zagadnień długoterminowych (problemowych), przygotowanie materiału do nowej lekcji, praca w grupie np. podczas wykonywania projektu edukacyjnego zajęcie wyróżnionych miejsc w konkursach i olimpiadach, wykonywanie zadań w zeszycie przedmiotowym, kartach pracy, orientowanie się w aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej w Polsce i na świecie, prace wykonywane w terenie. (m.in. wypełnienie kart pracy, sporządzenie notatek, wykonanie schematów, modeli, opracowań statystycznych, określenie relacji między elementami środowiska geograficznego), aktywność, zaangażowanie w pracy na lekcji, w tym przygotowanie do pracy na lekcji;

Przy odpowiedzi ustnej i pisemnej ocenie podlegają:

poziom merytoryczny – precyzja wypowiedzi, dobór i zakres treści, wyjaśnianie zjawisk i procesów, prawidłowe stosowanie terminologii i nazw geograficznych,

uporządkowanie wypowiedzi,

zastosowanie odpowiedniej metody do rozwiązania zadania, otrzymany wynik, poprawność i logiczność wypowiedzi, samodzielność,

dokładność, konstrukcja pracy, jej estetyka, przydatność (prace pisemne)

4. Narzędzia oceniania:

ćwiczenia wykonywane na lekcji,

pisemne sprawdziany wiadomości – zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem i określonym zakresem materiału

kartkówki (niezapowiedziane sprawdziany pisemne trwające 10 – 15 minut) sprawdzające znajomość materiału z maksymalnie trzech ostatnich tematów, a po zapowiedzeniu z trzech dowolnych tematów.

ćwiczenia wykonywane w domu

odpowiedzi ustne

wszelkie inne formy aktywności ucznia

prace dodatkowe, wykonywane na rzecz szkoły, będą brane pod uwagę jak stopnie z ćwiczeń sprawdzających

5. Kryteria oceny prac pisemnych:

Dla dłuższych form sprawdzających pisemnych z punktowanymi odpowiedziami wprowadza się kryteria procentowe:

procent pkt	ocena
0% - 30 %	niedostateczny
31% – 40 %	dopuszczający
41% – 49 %	+ dopuszczający
50% – 54 %	- dostateczny
55% – 59 %	dostateczny
60% – 69 %	+ dostateczny
70% – 74 %	- dobry
75% – 79 %	dobry
80% – 88 %	+dobry
89% – 94 %	- bardzo dobry
95% - 99 %	bardzo dobry
100 %	celujący

6. Zasady przeprowadzania sprawdzianów i kartkówek:

- każdy sprawdzian pisemny (po zakończeniu działu lub innej większej partii materiału) jest zapowiedziany przynajmniej na tydzień przed jego terminem,
- wyniki prac przedstawia nauczyciel w terminie dwóch tygodni. Po przekroczeniu tego terminu nie można wpisywać ocen niedostatecznych
- nauczyciel może przeprowadzić bez zapowiedzi kartkówkę obejmującą materiał trzech ostatnich lekcji,
- sprawdzone i ocenione prace kontrolne uczniów przedstawiane są do wglądu uczniom na zajęciach dydaktycznych.
- w pracach pisemnych, w przypadku udzielenia błędnej lub niepełnej odpowiedzi, zawarty będzie przy ww. odpowiedzi krótki pisemny „komentarz”, dzięki któremu uczeń będzie wiedział co należy poprawić lub utrwalić w opanowaniu podstawy programowej.
- nauczyciel przy omawianiu przeprowadzonej formy sprawdzenia wiedzy i umiejętności informuje ucznia/uczniów w jaki sposób uczeń/uczniowie powinien/powinni nadrobić braki w porównaniu z wymaganiami edukacyjnymi dla danego, sprawdzanego obszaru.

- oceny cząstkowe uczeń może poprawiać (z wyjątkiem sytuacji, gdy ocena jest wynikiem stosowania niedozwolonych pomocy podczas sprawdzianu czy kartkówki) nie

później jednak niż dwa tygodnie po otrzymaniu informacji o ocenie uzyskanej ze sprawdzianu lub kartkówki; Nie poprawia się ocen z: odpowiedzi ustnej, pracy na lekcji, zadanych ćwiczeń, aktywności, nieprzygotowania; i innych działań.

- ocena poprawiona jest dopisywana do poprzedniej oceny

- uczeń, który nie pisał sprawdzianu ma obowiązek uczynić to na konsultacjach w terminie dwóch tygodni po otrzymaniu wpisu 0

- za aktywne uczestniczenie w lekcji np. przez formułowanie mądrych, ciekawych związanych z tematem lekcji wypowiedzi i uczeń otrzymuje „+”; trzy plusy to ocena dobra, cztery plusy to ocena bardzo dobra, pięć plusów to ocena celująca, oceny wpisywane są z wagą (1)

- łamanie zasad organizacji pracy na lekcji np. rozmowy, zakłócające tok lekcji, używanie urządzeń telekomunikacyjnych bez polecenia nauczyciela, brak podręcznika lub zeszytu przedmiotowego skutkują wpisem minusa, cztery minusy to ocena niedostateczna, oceny wpisywane są z wagą (1) minusy i plusy nie równoważą się, bo stanowią inną ocenę

- niesamodzielna praca podczas sprawdzianów, kartkówek i innych form sprawdzających powoduje obniżenie oceny, do oceny niedostatecznej łącznie.

7. Nieprzygotowanie do zajęć:

- uczeń może zgłosić tzw. np.- nieprzygotowanie oraz brak zadania domowego (w przypadku 1 godziny tygodniowo - raz, dwóch lub więcej godzin - dwa razy w semestrze)

- zgłoszenie kolejnego nieprzygotowania ponad wykorzystany limit jest równoznaczne z otrzymaniem oceny niedostatecznej z wagą (1)

- nieobecność na lekcji nie zwalnia ucznia od przygotowania się do niej,

- nie można zgłosić nieprzygotowania w wypadku wcześniej zapowiedzianego sprawdzianu lub innej wcześniej zapowiedzianej formy sprawdzenia wiedzy,

8. Indywidualne wymagania edukacyjne - uwagi:

- ocenę śródroczną wystawia się w przypadku jednej godziny tygodniowo - z przynajmniej trzech ocen cząstkowych i odpowiednio: dwóch godzin tygodniowo - 4 oceny,

trzy godziny – 5 ocen, cztery i więcej – 6 ocen.

- uczniowie przez cały rok szkolny pracują na ocenę końcową,

- nie są przewidziane żadne dodatkowe formy jednorazowego i całościowego poprawiania oceny śródrocznej lub rocznej. Ocena śródroczna i roczna wynika z systematycznej pracy ucznia

odpowiednio: w ciągu całego semestru lub w ciągu całego roku,

- sprawdziany i testy po omówieniu przechowywane są do końca roku szkolnego

- kartkówki i inne pisemne formy sprawdzające rozdawane są uczniom

- w przypadku braku podstaw do ustalenia śródrocznej lub rocznej oceny klasyfikacyjnej z powodu opuszczenia przez ucznia więcej niż 50 % lekcji geografii w semestrze

(dotyczy także nieobecności usprawiedliwionych) nauczyciel może wystąpić o egzamin klasyfikacyjny,

- ocena roczna wystawiana jest z ocen na I i II semestr; średnia ważona stanowi podstawę wystawienia oceny

Wynik średniej ważonej	Ocena
do 1,74	niedostateczny
1,75 – 2,74	dopuszczający
2,75 – 3,74	dostateczny
3,75 – 4,74	dobry
4,75 – 5,74	bardzo dobry
powyżej 5,74	celujący

- ocena jest jawna i uzasadniona, w ocenianiu obowiązują następujące zasady: 1) Zasada jawności ocen dla ucznia i jego opiekunów prawnych; 2) Zasada częstotliwości i rytmiczności oceniania; 3) Zasada jawności kryteriów – uczeń i jego rodzice (prawni opiekunowie) znają kryteria oceniania, zakres materiału z oraz formy pracy podlegające ocenie; 4) Zasada różnorodności i różnicowania wymagań – zadania stawiane uczniom mają zróżnicowany poziom trudności i dają możliwość uzyskania wszystkich ocen. 5) Zasada otwartości - ocenianie podlega weryfikacji i modyfikacji w oparciu o okresową ewaluację

- na miesiąc przez klasyfikacją śródroczną i klasyfikacją roczną nauczyciel informuje uczniów oraz opiekunów prawnych o przewidywanych ocenach

9. Opinia PPP, orzeczenie PPP, pomoc psychologiczno-pedagogiczna

- uczniom posiadającym orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o potrzebie indywidualnego nauczania, lub opinię PPP lub objętego pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole – nauczyciel indywidualizuje pracę, poprzez dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych.

10. Tryb i warunki uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny z geografii.

- uczeń może ubiegać się podwyższenie zaproponowanej przez nauczyciela oceny rocznej o jeden stopień (z wyjątkiem oceny celującej) przez przystąpienie do egzaminu weryfikującego.

Warunki ubiegania się o ocenę wyższą niż przewidywaną

1) frekwencja z przedmiotu geografia nie niższa niż 70% w roku szkolnym (z wyjątkiem długotrwałej choroby);

2) przystąpienie do wszystkich zapowiedzianych kartkówki i sprawdzianów (również w trybie poprawy ocen);

3) uzyskanie z co najmniej z 50% form sprawdzania wiedzy ocen wyższych niż ocena przewidywana (również w trybie poprawy ocen);

Uczniowi ubiegającemu się o podwyższenie oceny nauczyciel podaje termin pisania sprawdzianu weryfikującego po sprawdzeniu spełnienia warunków. Poprawa oceny rocznej może nastąpić jedynie w przypadku, gdy sprawdzana wiedza i umiejętności została zaliczona na ocenę, o którą ubiegał się uczeń lub ocenę wyższą. Ostateczna ocena roczna nie może być niższa od oceny proponowanej, niezależnie od wyników sprawdzianu, do którego przystąpił uczeń w ramach podwyższenia oceny.

11. Uwagi końcowe

- o wymaganiach edukacyjnych, sposobach sprawdzania osiągnięć, kryteriach oceniania oraz warunkach i trybie uzyskania przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej uczniowie są informowani na pierwszej lekcji,
- nauczyciel zobowiązuje ucznia do zapisania formuły o treści Zostałem zapoznany z PSO oraz formami oceny i zasadami organizacji pracy na lekcjach geografii w roku szkolnym... w zeszyte przedmiotowym i podpisanie przez ucznia a w przypadku uczniów niepełnoletnich również przez opiekuna prawnego
- inne informacje nie podane w powyższych punktach regulują zasady zawarte w Statucie Szkoły.
- zachowanie na lekcji. Na lekcji uczniowie: nie piją napojów gazowanych, nie jedzą, nie żują gumy, nie używają urządzeń telekomunikacyjnych bez wyraźnego polecenia nauczyciela. Zachowanie ucznia musi mieścić się w normach społecznych przyjętych jako kulturalne: Uczeń nie wyrzuca się śmieci do kosza w czasie lekcji; Gabinet może uczeń opuścić tylko za zgodą nauczyciela, Wszelkie potrzeby ucznia sygnalizowane są podniesieniem ręki.

12. Warunki i sposoby oceniania wewnątrzszkolnego w okresie zdalnego nauczania

Podstawa prawna:

§ 1.pkt 4 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID,
(Dz. U. poz. 493) z późniejszymi zmianami.

Zasady ogólne:

1. Organizacja pracy uczniów i nauczycieli przebiega zgodnie z tygodniowym rozkładem zajęć zamieszczonym w dzienniku elektronicznym.
2. Nauczyciele dokumentują realizację podstawy programowej poprzez wpisanie tematu do dziennika elektronicznego.
3. Nauczyciele prowadzą zajęcia z użyciem platform edukacyjnych, dziennika elektronicznego, poczty elektronicznej, komunikatorów oraz innych dostępnych form elektronicznych.
4. Uczniowie nie mający dostępu do Internetu otrzymują raz na dwa tygodnie pakiety edukacyjne, zawierające zadania do wykonania, dostępne w sekretariacie szkoły. W pakietach określone są terminy wykonania prac, które uczeń dostarcza do szkoły.
5. Komunikacja między nauczycielami a uczniami i rodzicami odbywa się głównie za pomocą dziennika elektronicznego, poczty elektronicznej oraz za pośrednictwem dostępnych komunikatorów internetowych i telefonów komórkowych.

Ocenianie uczniów:

1. Sprawdzanie osiągnięć edukacyjnych uczniów może odbywać się na podstawie pisemnych prac uczniowskich, prac wytwórczych, prac domowych, aktywności na czacie i innych form zleconych przez nauczyciela. Sposób komunikacji określa nauczyciel.
2. Wykonywanie zadań zleconych przez nauczyciela jest obowiązkowe. Tryb i termin określa nauczyciel.
3. Oceny są wpisywane do dziennika elektronicznego i są podstawą do klasyfikowania ucznia.
4. Poprawa oceny może nastąpić w formie i terminie ustalonym przez nauczyciela z uczniami, z uwzględnieniem specyfiki pracy i możliwości technicznych.
5. Nauczyciel oceniając ucznia bierze pod uwagę jego możliwości psychofizyczne, zaangażowanie w proces nauczania oraz dostępne dla ucznia zasoby techniczne. Warunki i tryb ustalania oceny reguluje Statut Szkoły.
6. Nauczyciel archiwizuje prace domowe poszczególnych uczniów i przechowuje je do wglądu.
7. Klasyfikowanie i promowanie uczniów odbywa się na zasadach opisanych w Statucie Szkoły. Wpisy w dzienniku elektronicznym są dostępne dla uczniów i ich rodziców.